

FACTSHEET

Cizinci na Nymbursku a ve Středočeském kraji

Květen 2018

Konsorcium nevládních organizací
pracujících s migranty

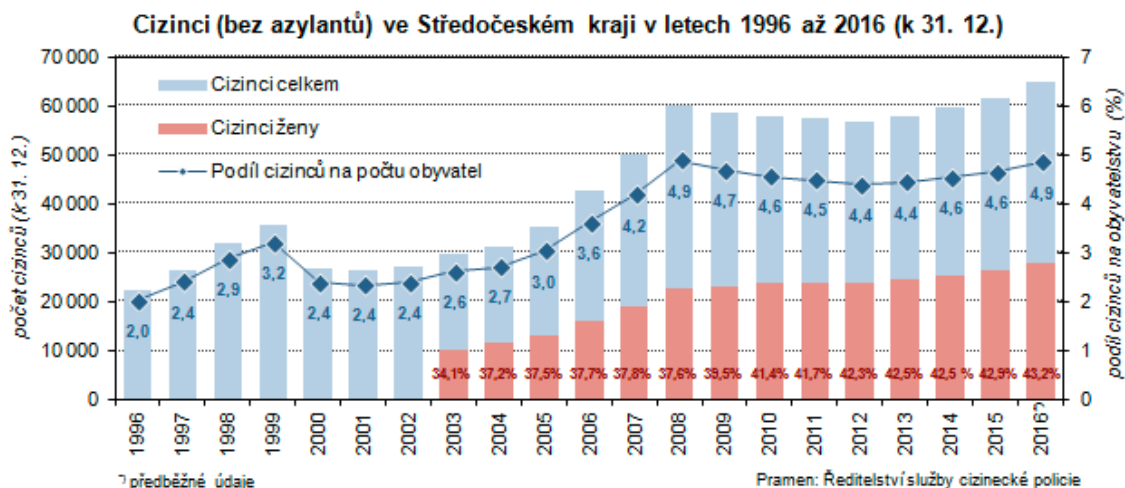

1. Základní údaje o Středočeském kraji (k březnu 2018)

Rozloha:	11 015 km ²
Počet obyvatel:	1 352 795
Průměrná měsíční mzda:	29 917 Kč
Míra nezaměstnanosti v %:	2,94

2. Obecné údaje o cizincích žijících ve Středočeském kraji

Podle údajů Českého statistického úřadu dlouhodobě žilo ke konci roku 2016 ve Středočeském kraji ("SČK") přes 65 000 cizinců, což kraj v absolutních číslech řadí hned za Prahu na druhé místo v zemi. Osoby s cizí státní příslušností představovaly ca. 4,9 % ze všech obyvatel, což odpovídá celostátnímu průměru významně umocňovanému Hlavním městem Prahou. Po mírném poklesu počtu usazených cizinců v kontextu ubývajících pracovních příležitostí v době hospodářské krize po r. 2008 zaznamenáváme v posledních letech a v souvislosti s ekonomickou konjunkturou opět rostoucí trend, který se navíc spíše zrychluje.

V samotném okrese Nymburk došlo za dvě dekády od roku 1996 ke zvýšení počtu usazených cizinců o bezmála 3 000, což odpovídá nárůstu o 354 %. V celém Středočeském kraji pak bylo navýšení přibližně trojnásobné, oproti celostátnímu průměru kolem 250 %. Specifikem okresu Nymburk je vysoký podíl žen-migrantek, které zde představují 46,7 % ze všech usazených cizinců, o tři procenta více než je krajský průměr.

Cizinci (bez azylantů) ve Středočeském kraji a jeho okresech v letech 1996 až 2016 (k 31. 12.)

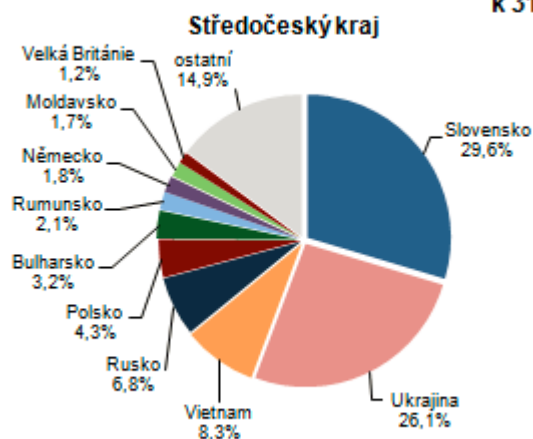
Pramen: Ředitelství služby cizinecké policie

	1996	2001	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016 ⁷⁾
Česká republika	199 151	210 794	321 458	392 315	437 585	432 503	424 291	434 153	435 946	439 189	449 367	464 670	496 413
Středočeský kraj	22 413	26 418	42 588	50 273	60 123	58 490	57 757	57 522	56 810	57 850	59 860	61 682	65 064
v tom okresy:													
Benešov	863	1 249	1 449	1 745	1 959	2 036	2 026	2 156	2 187	2 202	2 274	2 315	2 402
Beroun	851	1 163	2 633	3 134	3 469	3 003	2 946	3 082	3 148	3 266	3 515	3 741	4 069
Kladno	2 413	3 355	4 738	5 010	5 403	5 524	5 795	5 808	5 976	6 308	6 609	6 846	7 363
Kolín	982	1 358	2 391	2 800	3 405	3 314	3 140	3 191	3 160	3 134	3 186	3 302	3 449
Kutná Hora	725	1 026	1 942	1 973	1 925	1 607	1 643	1 716	1 793	1 862	1 893	2 054	2 209
Mělník	2 399	2 654	4 702	5 149	6 636	6 390	6 440	5 517	4 425	4 052	4 005	4 052	4 274
Mladá Boleslav	4 520	5 402	7 673	9 653	11 405	10 129	8 715	8 811	8 781	9 039	9 442	9 651	10 067
Nymburk	1 136	1 648	3 150	3 416	3 341	3 346	3 578	3 550	3 690	3 610	3 708	3 814	4 027
Praha-východ	3 496	3 472	5 072	6 608	9 669	9 954	9 566	9 827	9 687	10 151	10 728	11 160	11 968
Praha-západ	2 843	2 750	5 316	6 442	7 615	7 953	8 405	8 617	9 106	9 448	9 877	10 282	10 647
Přibram	1 295	1 563	2 303	2 548	2 929	2 797	2 762	2 795	2 730	2 701	2 625	2 648	2 806
Rakovník	890	778	1 219	1 795	2 367	2 437	2 741	2 452	2 127	2 077	1 998	1 817	1 783

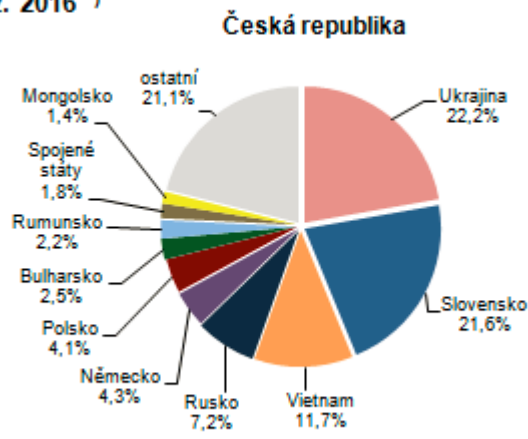
⁷⁾ předběžné údaje

Na rozdíl od celostátní úrovně ve Středočeském kraji převažují usazení občané Slovenska nad občany Ukrajiny, obě tyto skupiny jsou nicméně zastoupeny nadproporčně. Naopak méně zde žije občanů Vietnamu či Ruska. V okrese Nymburk je pak z celkového počtu 4027 registrovaných cizinců bylo 1273 (31,6 %) držitelé ukrajinského, 1042 (25,9 %) slovenského, 322 (8 %) vietnamského a 275 (6,8 %) ruského občanství.

Cizinci (bez azylantů) podle státního občanství ve Středočeském kraji a ČR k 31. 12. 2016^{*)}

⁷⁾ předběžné údaje

Pramen: Ředitelství služby cizinecké policie

3. Cizinci na trhu práce

Na konci ledna 2018 došlo vzhledem k situaci na trhu práce ke zdvojnásobení roční kvóty pro přijímání pracovníků v rámci Režimu Ukrajina na 20 000, a dále byl zaveden Režim ostatní státy, v rámci kterého může přijít za prací až tisíc osob z Mongolska a dalších tisíc z Filipín. Ministerstvo vnitra však zároveň zpřísnilo podmínky vůči zaměstnavatelům, kteří chtějí „režimové“ pracovníky zaměstnat. Vedle registrace na krajském Centru pro integraci cizinců se v případě větších náborů vyžaduje také souhlasné vyjádření města, ve kterém společnost sídlí, čímž má být zaručeno, že bude zaměstnavatel s radnicí aktivně spolupracovat.

Koncem roku 2017 byl zároveň zrušen kritizovaný systém žádostí o víza v zahraničí Visapoint. Dosud nedošlo k jeho nahrazení novým centrálním systémem, situace je tedy řešena tzv. živou frontou na zastupitelských úřadech, respektive objednáváním termínů schůzek prostřednictvím e-mailů podle instrukcí jednotlivých ambasad.

Již k 31. 12. 2016 přesahoval počet zaměstnaných cizinců evidovaných úřady práce ve Středočeském kraji počet oficiálně usazených cizinců. Příčinu tohoto rozporu lze pravděpodobně hledat především v přítomnosti občanů členských států EU, kteří nejsou v České republice formálně přihlášení k pobytu, avšak zároveň jsou řádně zaměstnáni.

Meziročně došlo ke konci roku 2017 k zásadnímu nárůstu zaměstnaných cizinců v SČK v absolutních číslech o bezmála 19 000 (+29,2 %). O něco více než polovinu navýšení tvořili občané EU, EHP a Švýcarska, zbylých ca. 8 000 pak představovali cizinci ze třetích zemí – ať už držitelé trvalého pobytu, pracovního povolení nebo zaměstnanecké karty. Vzhledem k současné situaci na trhu práce lze předvídat, že poptávka po zahraničních pracovnících bude i v následujících letech značná, a že počet usazených cizinců v regionu bude dále narůstat.

Tabulka 23 - Zaměstnávání cizinců, porovnání k 31.12. daného roku

Zaměstnaní cizinci	stav k	
	31.12.2016	31.12.2017
zaměstnaní s pracovním povolením	996	2 914
informace o zaměstnání - cizinci z tzv. „třetích zemí“	10 020	13 978
Informace o zaměstnání - občané EU, EHP a Švýcarska	51 146	61 899
Evidované zaměstnanecké karty	1 738	3 751
zelené karty	6	0
modré karty	32	43
Celkem	63 938	82 585

Zdroj: informační statistika cizinců jednotlivých KoP, KrP v Příbrami

Podle statistik živnostenského úřadu bylo dále ve SČK k 31. 3. 2018 registrováno 9660 cizinců-podnikatelů, především z Ukrajiny, Slovenska a Vietnamu.

Konkrétně v okrese Nymburk bylo ke konci roku 2017 zaměstnáno 4873 cizích státních příslušníků, z toho 1445 žen. Více než 3000 představovali občané EU, EHP či Švýcarska, dalších 1259 trvale usazení tzv. třetizemci. Výrazný byl i počet cizinců-držitelů zaměstnaneckých karet, který dosáhl čísla 423. Podle informací úřadu práce je většina cizinců zaměstnána ve stavebnictví, lesnictví, zemědělství a strojírenství, ženy pak také v potravinářském průmyslu.

V roce 2017 bylo s 1536 občany především třetích zemí zahájeno řízení o správním vyhoštění z důvodu nelegálního pobytu, což představuje meziroční nárůst o 340.

Tabulka 23a - Zaměstnávání cizinců k 31.12.2017, okresy Středočeského kraje

Cizí státní příslušníci v postavení zaměstnanců k 31.12.2017 (AKTUÁLNÍ stav počtu evidovaných - neukončených cizích státních příslušníků k 31.12.2017)														
Okres/kraj	Počet - celkem cizích státních příslušníků		Informace - občané EU/EHP + Švýcarska		Informace - cizinci, kt. nepotřebují povolení k zaměstnání		Platná povolení k zaměstnání		Zelené karty celkem - typ A,B,C a typ klíčový personal		Modré karty		Zaměstnanecké karty (evidované v OK PRÁCI)	
	celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
Benešov	3221	1110	2322	736	673	334	18	12	0	0	4	0	204	28
Beroun	6787	2757	4490	1884	1430	610	453	127	0	0	5	0	409	136
Kladno	4574	1490	3060	936	1045	442	226	55	0	0	7	1	236	56
Kolín	4141	1275	3196	922	605	282	20	1	0	0	0	0	320	70
Kutná Hora	2057	621	1354	399	492	156	14	1	0	0	1	0	196	65
Mělník	3587	1000	2503	700	535	213	279	45	0	0	0	0	270	42
Mladá Boleslav	19754	4279	17842	3641	1551	547	112	11	0	0	12	1	237	79
Nymburk	4873	1445	3093	814	1259	398	93	54	0	0	5	4	423	175
Praha-východ	24844	8448	18740	6004	4157	1744	838	322	0	0	6	1	1103	377
Praha-západ	5853	2158	3521	1165	1497	676	687	257	0	0	2	1	146	59
Příbram	2022	613	1191	316	533	219	129	33	0	0	0	0	169	45
Rakovník	872	319	587	212	201	90	45	5	0	0	1	1	38	11
Středočeský kraj	82585	25515	61899	17729	13978	5711	2914	923	0	0	43	9	3751	1143

Zdroj: informační statistika cizinců jednotlivých KoP, KrP v Příbrami

4. Integrace cizinců ve Středočeském kraji

Systémový přístup k integraci cizinců ve SČK je stále ve své rané fázi, což je v kontextu podstatného navyšování počtu usazených a pracujících migrantů značná výzva. Středočeský kraj dosud nemá schválenou vlastní Koncepti integrace cizinců. Zároveň je v současnosti jediným regionem ČR, ve kterém není zřízeno Centrum na podporu integrace cizinců („CPIC“), což zákonitě omezuje dostupnost služeb, jako jsou jazykové kurzy či sociální a právní poradenství. Tato situace by se měla v blízké budoucnosti změnit, neboť v dubnu 2018 Ministerstvo vnitra vyhlásilo výzvu s uzávěrkou 23. května 2018 na vytvoření a provoz CPIC ve Středočeském kraji s pobočkami v pěti městech.

Přímo v několika městech Středočeského kraje nicméně už dnes pro občany třetích zemí nabízí jazykové kurzy a poskytuje sociální služby nevládní organizace Centrum pro integraci cizinců (neplést s CPIC), konkrétně v Kolíně, Kladně, Kutné Hoře, Mělníce, Mladé Boleslavi a Nymburce. Poloha Středočeského kraje zároveň umožňuje řadě klientů využívat široké nabídky podpory a služeb, které jsou k dispozici v hlavním městě Praha.

Lze konstatovat, že pro budoucí úspěšnou integraci cizinců ve Středočeském kraji je nezbytný jak systémový přístup ze strany orgánů státní správy, tak i aktivnější zapojení krajské samosprávy a zejména pak konkrétních měst. Dobrou praxí se stává tvorba lokálních koncepcí integrace cizinců a konkrétní zahrnutí této agendy do práce městských úřadů. Nezastupitelnou roli budou nepochybně hrát zaměstnavatelé, kteří cizince poptávají jako tolik žádanou pracovní sílu.

Klíčové zdroje:

<https://www.czso.cz/csu/czso/cizinci-v-cr>

<https://www.czso.cz/csu/xs/cizinci-xs>

<https://www.czso.cz/csu/xs/cizinci-ve-stredoceskem-kraji-v-roce-2016>

<https://www.mpo.cz/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani/statisticke-udaje-o-podnikatelich/pocty-podnikatelu-dle-obcanstvi-podnikajicich-v-ceske-republice--151024/>

https://portal.mpsv.cz/upcr/kp/stc/statistiky/rocnizprava_o_situaci_na_tp_2017.pdf

<https://www.kr-stredocesky.cz/web/socialni-oblast/integrace-azylantu-a-cizincu>

<http://www.cicpraha.org/>

<http://www.ceska-justice.cz/2018/05/vnitro-vyzyva-k-projektum-dalsi-centra-integrace-cizincu-ze-zemi-mimo-eu/>

<https://www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/ekonomicka-migrace/>

Kontaktní osoba:

Tomáš Jungwirth

+420 605 103 016

jungwirth@migracnikonsorcium.cz

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

